



Dato: 02.12.2004  
Saksnr.: 200412006-2  
Arkivkode E: A10 &00  
Saksbehandler: Nina Gjærum Reinhardt

**Saksgang**  
Oppvekststyret  
Formannskapet

**Møtedato**  
14.12.2004  
15.12.2004

## Høring ny barnehagelov.

### Sammendrag:

Barne- og familiedepartementet har bedt ulike høringsinstanser om innspill på foreslåtte endringer i barnehageloven. De fleste foreslåtte endringene er en konsekvens av barnehagereformen.

Høringsnotatet er svært omfangsrikt (109 s.) For å gjøre den politiske behandlingen mest mulig oversiktlig, blir store deler av høringsnotatet lagt som trykte vedlegg. Høringsbrevet og sammendraget i høringsnotatet er lagt inn i bakgrunn for saken. Barnehagedirektøren har bedt om innspill til høringsnotatet om ny barnehagelov fra kommunale og private barnehager. Det er kommet innspill fra 18 barnehager (15 kommunale og 3 private). Innspillene er vurdert under barnehagedirektørens forslag til kommentarer fra *Kristiansand kommune*. Barnehagenes innspill følger saken som utrykte vedlegg. Barnehagedirektørens forslag til kommentarer fra Kristiansand kommune satt inn i ramme i selve lovutkastet.

### Forslag til vedtak:

1. Formannskapet gir sin tilslutning til barnehagedirektørens forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune. Uttalelsen oversendes Barne- og familiedepartementet.

Tor Sommerseth  
rådmann

Nina Gjærum Reinhardt  
barnehagedirektør

Trykte vedlegg: Høringsnotatet om ny barnehagelov  
Innspill fra 18 barnehager

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

*Bakgrunn for saken:*

Barne- og familiedepartementet har bedt ulike høringsinstanser om innspill på foreslåtte endringer i barnehageloven. De fleste foreslåtte endringene er en konsekvens av barnehagereformen.

Høringsnotatet er svært omfangsrikt (109 s.) For å gjøre den politiske behandlingen mest mulig oversiktlig, blir store deler av høringsnotatet lagt som trykte vedlegg. Høringsbrevet og sammendraget i høringsnotatet er lagt inn i bakgrunn for saken.

Barnehagedirektøren har bedt om innspill til høringsnotatet om ny barnehagelov fra kommunale og private barnehager. Det er kommet innspill fra 18 barnehager (15 kommunale og 3 private). Innspillene er vurdert under barnehagedirektørens forslag til kommentarer fra Kristiansand kommune. Barnehagenes innspill følger saken som utrykte vedlegg.

Barnehagedirektørens forslag til kommentarer fra Kristiansand kommune satt inn i ramme i selve lovutkastet.

## 1.1 Høringsnotat om ny barnehagelov

Barne- og familiedepartementet sender med dette utkast til ny barnehagelov på høring.

Hovedformålet med barnehageloven er å bidra til at barna får omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Regelverket skal sikre høy kvalitet i barnehagetilbudet, samtidig som det skal legges til rette for mest mulig lokal utforming av kvalitetskrav mv.

Forslaget til ny barnehagelov imøtekommer behovet for en forenkling og modernisering av dagens lov av 5. mai 1995 nr.19. Forslaget til ny barnehagelov med tilhørende forskrifter inneholder en rekke forenklinger som i sum vil gjøre lovverket mer brukervennlig. Et utviklingstrekk de siste årene har vært at kommunene gradvis har fått flere oppgaver og plikter som barnehagemyndighet. Når kommunesektoren får ansvaret for å løse en oppgave, bør også kommunen få ansvaret for å finne måter å organisere oppgaveløsningen på. Det bør legges til rette for at kommunene, ut fra et lokalpolitisk skjønn og demografi, kan prioritere hva som er viktigst og hvordan barnehagetilbudet skal utformes. På denne måten kan man oppnå en effektiv tjenesteproduksjon som imøtekommer brukernes behov. Den nye loven skal tydeliggjøre oppgavene til de ulike ansvarsnivåene og legge til rette for nye etableringer, økt lokal tilpasning og mangfold i barnehagetilbudet. Loven legger til rette for brukermedvirkning med tanke på å sikre foreldrene medinnflytelse på barnas hverdag.

Det foreslås i hovedsak endringer på følgende områder:

- innholdsbestemmelsen utvides
- barns rett til medbestemmelse foreslås synliggjort i en egen bestemmelse
- plikten til å søke godkjenning foreslås skjerpet
- reglene om kommunens behandling av godkjenningssøknader foreslås endret
- dagens bestemmelse om rett til prioritet ved opptak foreslås noe utvidet
- fylkesmannens tilsynskompetanse foreslås endret.

I tillegg foreslås det enkelte mindre endringer og flere endringer av ren redaksjonell art.

I høringsnotatet diskuteres også hvordan bestemmelsene om barnehagens ledelse og det øvrige personalet bør utformes. Med hensyn til den kompetansen som kreves av leder i barnehagen, skisseres det to alternativer. Når det gjelder barnehagens øvrige personale, beskriver departementet to hovedalternativer med tilhørende underalternativer. Departementet ønsker en åpen drøftelse av disse spørsmålene, og vil konkludere etter høringsrunden.

Et eget høringsutkast om saksbehandlingsregler for opptak i barnehagen vil bli sendt senere og inngå i arbeidet med Odelstingsproposisjonen.

Vedlagt følger høringsnotat om forslag til ny barnehagelov og liste over høringsinstanser.

Barne- og familiedepartementet ber om merknader til høringsnotatet **innen 10. januar 2005**. Dersom det er mulig, er det ønskelig at merknadene i tillegg til vanlig papirversjon også sendes per e-post til [annecathrine.dietz@bfd.dep.no](mailto:annecathrine.dietz@bfd.dep.no)

## 1 SAMMENDRAG

Barne- og familiedepartementet legger fram forslag til ny barnehagelov. Forslaget imøtekommer behovet for en oppdatering og forbedring av barnehageloven av 5. mai 1995 nr. 19. Den nye loven skal styrke forutsetningene for at barnehagen kan gi barna omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Loven bidrar til en ryddig ansvarsfordeling og stabile rammer i en barnehagesektor som nærmer seg full dekning. Loven legger til rette for nye etableringer, kommunalt handlingsrom og mangfold i tilbudet. Det er et overordnet mål at statlig regelverk rettet mot kommunesektoren i minst mulig grad legger bindinger på kommunens oppgaveløsning. Kommunen er tilført flere nye oppgaver som barnehagemyndighet og bør derfor også få ansvaret for å finne måter å organisere oppgaveløsningen på. Lovutkastet innebærer derfor en vesentlig forenkling av eksisterende regelverk.

Kvalitet har vært en rettesnor i arbeidet med den nye loven. En arbeidsgruppe har vurdert hvordan kvaliteten i barnehagetilbudet kan sikres. Arbeidsgruppens anbefalinger, som refereres suksessivt i høringsnotatet, har utgjort en viktig del av grunnlaget for lovforslaget.

Høringsnotatet redegjør for bakgrunnen for endringsforslagene og gir en kortfattet beskrivelse av barnehagesektoren i dag. Rammefinansiering av barnehagesektoren har vært et mål i flere år. Rammefinansiering innebærer at kommunene får ansvaret for finansieringen av barnehagetilbudet, mens staten tilfører kommunene midler gjennom inntektssystemet. Høringsnotatet har derfor som utgangspunkt at ansvaret for finansieringen skal overføres til kommunene i nær framtid.

Dagens formålsbestemmelse i § 1 foreslås videreført uendret. Innholdsbestemmelsen foreslås utvidet til å inneholde bestemmelser som bygger på overordnede samfunns mål i vårt demokratiske samfunn, og som fastslår at barnehagen skal ta hensyn til barns ulike forutsetninger, som alder, kjønn, funksjonsnivå, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn. Barnehagen skal gi barn omsorg og oppdragelse og muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser. Barnehagen skal i nær forståelse med barnas hjem bistå hjemmene i omsorgen og oppdragelsen av barnet, og skal på denne måten legge grunnlaget for livslang læring og aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn. Innholdsbestemmelsen fastsetter overordnede bestemmelser om innholdet, samtidig som det gis muligheter til lokal tilpasning og variasjon. Formidling av verdier og kultur står i sentrum, og barnas egen kulturskaping, glede og mestring skal finne sted i det fellesskapet som barnehagen er. Bestemmelsen tydeliggjør videre at barnehagetilbudet for samiske barn skal bygge på samisk språk og kultur. Det er kommunen som har ansvaret for at barnehagetilbudet tilfredsstiller dette kravet. I samiske barnehager skal det finnes personale som kjenner samisk språk og kultur. Det pedagogiske personalet bør være samisktalende. I norske barnehager der det går samiske barn, skal foreldrene kunne forvente at barnehagens ansatte har kjennskap til og legger vekt på at også den samiske kultur skal være en del av barnehagens innhold. Sametinget forvalter midler som nyttes til tiltak for samiske barn, og gir veiledning til personalet. Disse mulighetene gjelder uavhengig av hvor barnehagen ligger.

I kapittel II i lovforslaget, Barns og foreldres medvirkning, foreslås det en ny bestemmelse som skal gi barn rett til medvirkning i barnehagen. Forslaget innebærer at prinsippet om

barns rett til medvirkning i FNs barnekonvensjon synliggjøres i barnehageloven. Departementet foreslår at dagens regler om foreldremedvirkning, i form av foreldreråd og samarbeidsutvalg, videreføres. Ordningene er vel innarbeidet og er med på å sikre samarbeid, kvalitet og brukerinnflytelse.

Kapittel II, Ansvar og myndighet, omhandler godkjenningssplikten og det ansvar barnehageeier, kommunen og fylkesmannen må ivareta. Departementet foreslår å skjerpe godkjenningssplikten, slik at det ikke skal være tvil om at tilbud med et klart institusjonspreg skal være omfattet av barnehagelovens bestemmelser. Departementet ønsker at alle relevante ansvarsnivåer skal spesifiseres i loven. En klar ansvars plassering vil etter departementets oppfatning gjøre loven mer anvendelig. Det foreslås en ny bestemmelse som klargjør barnehageeiers ansvar etter barnehageloven. I den nye bestemmelsen pålegges barnehageeier ansvaret for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, at det fremlegges regnskapsdata og relevante opplysninger, at kommunen får den informasjon som er nødvendig for å føre kontantstøtteregisteret og at det fastsettes vedtekter.

Departementet foreslår ingen vesentlige endringer i kommunens oppgaver. For å gjøre loven lettere tilgjengelig, foreslås det dog enkelte redaksjonelle endringer. Det fastslås at kommunen som lokal barnehagemyndighet skal sikre at alle barnehager drives i samsvar med gjeldende regelverk. Kommunens plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser foreslås videreført. Det er naturlig å regulere enkelte av kommunens oppgaver som barnehagemyndighet særskilt og mer utfyllende i egne bestemmelser. Departementet foreslår derfor et kortfattet kapittel IV, med fokus på barnehagemyndighetens generelle oppgaver. Kommunen skal etter forslagets § 10 avgjøre søknader om godkjenning etter en helhetlig vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2. Godkjenningssprosessen forenkles således. Kommunens plikt til å føre tilsyn og til å sørge for en samordnet opptaksprosess, foreslås videreført uendret. Det samme gjelder dagens regel om offentlig tilskudd til private barnehager. Hjemmelen for fastsettelse av forskrifter om foreldrebetaling videreføres også.

Bestemmelsen om rett til prioritet ved opptak foreslås utvidet til også å gjelde barn det er fattet vedtak om etter barnevernloven §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd.

Fylkesmannens tilsynskompetanse foreslås noe endret. Departementet foreslår at fylkesmannen ikke lenger skal føre tilsyn med den enkelte barnehage. I stedet bør fylkesmannen gis kompetanse til å føre tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den er pålagt som barnehagemyndighet, dvs. et forvaltningstilsyn. Fylkesmannens oppgaver som klageinstans foreslås videreført.

Lovens kapittel V, Personalet, skal ivareta en faglig forsvarlig bemanning i barnehagene. Med hensyn til den kompetanse som kan kreves av ledere i barnehager, skisserer departementet to alternativer. Den ene muligheten er å videreføre dagens krav om at leder skal ha utdanning som førskolelærer. Den andre muligheten er at det kun skal kreves at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Med hensyn til barnehagens øvrige personale beskriver departementet to hovedalternativer med tilhørende underalternativer. Det ene hovedalternativet er å videreføre dagens system med forskriftsfestede krav til pedagogtetthet, med én førskolelærer per 14-18 barn når barna er over tre år og én per 7-9 barn når barna er under tre år. Det andre hovedalternativet er å utelate normen om pedagogtetthet og benytte et uspesifisert krav om at bemanningen skal bestå av faglig kvalifisert personale. Departementet ønsker å få høringsinstansenes vurdering av de ulike alternativene.

Lovens kapittel VI, Forskjellige bestemmelser, viderefører dagens regler om taushetsplikt, opplysningsplikt overfor sosialtjenesten og barnevernstjenesten samt helsekontroll for barn

og personale. I kapittel VII, Ikraftttredelse og endringer i andre lover, foreslås det at dagens

barnehagelov oppheves når den nye loven trer i kraft.

For sammenhengens skyld gjør departementet oppmerksom på at et separat høringsutkast om regler for opptak til barnehager vil bli sendt senere og inngå i arbeidet med Odelstingsproposisjonen.

## 15 LOVUTKASTET

### *Kapittel I. Barnehagens formål og innhold*

#### *§ 1. Formål*

*Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.*

*Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier.*

*Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at andre ledd ikke skal gjelde.*

*Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innen Den norske kirke, kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om livssynsformål.*

#### **Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes med følgende tilføyelse:**

**Med henvisning til St. melding nr. 30 *Kultur for læring* og barnehagens rolle i det livslange læringsløpet (fokus på språk), må læringsperspektivet komme tydeligere fram i barnehagens formålsparagraf.**

**Forslag til ny lovtekst § 1, første ledd:**

***Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode lærings-, utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.***

#### *§ 2. Barnehagens innhold*

*Barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet.*

*Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse i et demokratisk samfunn.*

*Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse og forståelse for bærekraftig utvikling. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.*

*Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn. Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder.*

*Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.*

*Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi stort rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.*

*Barnehagetilbud for samiske barn skal bygge på samisk språk og kultur.*

*Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.*

*Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.*

*Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**Barnehagedirektøren ser det som positivt at det blir spesifisert hva barnehagens innhold og samfunnsmandat skal være, og at innholdet på denne måten blir kvalitetssikret.**

#### *Kapittel II. Barns og foreldres medvirkning*

##### *§ 3. Barns rett til medvirkning*

*Barn i barnehagen har rett til å uttale seg om sitt syn på barnehagen innenfor barnehagens daglige virksomhet.*

*Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.*

*Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**Dette anerkjenner barna som primærbrukere av barnehagene, og styrker barnas rett til å være aktive medspillere i å definere kvalitet på og utvikling av barnehagetilbudet. Barnehagedirektøren er enig i at rammeplanen må tydeliggjøres på dette området.**

##### *§ 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg*

*For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.*

*Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.*

*Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.*

*Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges samarbeidsorganene.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

##### *§ 5. Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole*

*Kommunen kan bestemme at det skal være felles samarbeidsutvalg for kommunal barnehage og grunnskole. Der begge parter ønsker det, kan det etableres tilsvarende ordning for privat barnehage og kommunal eller privat skole. Samarbeidsutvalget settes også i slike tilfeller sammen etter § 4 tredje ledd, men slik at foreldre/foresatte og ansatte fra både barnehagen og skolen skal være representert, jf. lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 11-1 fjerde ledd.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

#### *Kapittel III. Ansvar og myndighet*

##### *§ 6. Godkjenningsplikt*

*Virksomheter som gir tilsyn og omsorg for barn under opplæringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når:*

- a. virksomheten er regelmessig og ett eller flere barn har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, og
  - b. antall barn som er til stede samtidig er 10 eller flere når barna er tre år eller eldre, eventuelt fem eller flere når barna er under tre år, og
  - c. tilsynet utføres mot godtgjøring.
- Virksomheter etter første ledd må være godkjent før driften settes i gang.

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Lovforslaget tilsluttes.**

#### § 7. Barnehageeiers ansvar

Barnehageeier skal påse at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk.

Barnehageeier må legge fram opplysninger om regnskapsdata og tjenestedata etter forskrifter fastsatt av departementet.

Barnehageeier plikter å gi barnets bostedskommune de opplysninger som er nødvendige for å kunne føre et register som nevnt i § 8 fjerde ledd.

Barnehageeier skal fastsette barnehagens vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/de foresattes forhold til barnehagen.

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Lovforslaget tilsluttes.**

#### § 8. Kommunens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal sikre at barnehagene drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk.

Kommunen har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn bygger på samisk språk og kultur.

Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for trygdekontorene i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteleven. Registeret kan samkjøres mot trygdekontorets register over mottakere av kontantstøtte. Departementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Lovforslaget tilsluttes.**

#### § 9. Fylkesmannens ansvar

### **2. Fylkesmannen har veiledningsansvar overfor kommuner og eiere av virksomheter**

etter denne lov og er klageinstans i forhold til vedtak fattet av kommunen etter lovens §§ 10, 16, 18 og 19 og der det følger av forskrifter gitt i medhold av denne lov.

Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Lovforslaget tilsluttes.**

Kapittel IV. Barnehagemyndighetens generelle oppgaver mv.



**§ 10. Godkjenning**

*Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2.*

*Godkjente virksomheter skal være registrert i Enhetsregisteret.*

*Kommunen kan sette vilkår for godkjenningen med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.*

*Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget støttes ikke.**

**Barnehagedirektøren ønsker fortsatt en minimumsnorm for inne- og uteareal, og viser til gjeldende lov.**

**Det vises til faren for at kommuner med anstrengt økonomi vil kunne sette ned arealkravet pr. barn for å spare penger, og at det vil kunne bli en enda større fare i forbindelse med rammefinansiering av sektoren i 2006.**

**§ 11. Familiebarnehager**

*Godkjenning av familiebarnehager omfatter virksomhetens organisering og det enkelte hjem.*

*Departementet kan gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**§ 12. Samordnet opptaksprosess i kommunen**

*Alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn.*

*Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess, der det tas hensyn til barnehagenes mangfold og egenart. Brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager sikres.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**§ 13. Prioritet ved opptak**

*Barn med nedsatt funksjonsevne skal ha rett til prioritet ved opptak i barnehage.*

*Det skal foretas en sakkyndig vurdering for å vurdere om barnet har nedsatt funksjonsevne.*

*Barn som det er fattet vedtak om etter lov om barneverntjenester §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd, har rett til prioritet ved opptak i barnehage.*

*Kommunen har ansvaret for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes med følgende kommentar:**

**Dersom barnevernet anbefaler at barn skal ha prioritet ved opptak, bør det stilles like krav til barnevernet mht. oppfølging, som det gjøres til PPT i dag jfr. Opplæringsloven.**

**§ 14. Offentlig tilskudd til private barnehager**

*Godkjente barnehager skal behandles likeverdig i forhold til offentlige tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.*

*Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**§ 15. Foreldrebetaling**

*Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om foreldrebetaling i barnehagen, herunder søskenmoderasjon og inntektsgradering.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**§ 16. Tilsyn og veiledning**

*Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov. Kommunen skal gi veiledning til barnehager og kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering. Vedtak om retting og stenging kan påklages til fylkesmannen.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**§ 17. Barnehagemyndighetens rett til innsyn**

*Virksomhetens leder eller eier plikter å gi barnehagemyndigheten de opplysninger som anses påkrevet for å utøve myndighetens oppgaver etter denne lov.*

*Virksomhetens leder eller eier plikter også å gi barnehagemyndigheten adgang til lokaler der det drives barnehage eller virksomhet som er eller kan være godkjenningspliktige etter denne lov.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Lovforslaget tilsluttes.**

**Kapittel V. Personalet**

**§ 18. Ledelse**

**Alternativ A**

*Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.*

*Barnehagen skal ha en daglig leder.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Forslaget tilsluttes ikke.**

**Alternativ B**

*Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.*

*Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.*

*Når barnehage og grunnskole er organisert som en mindre virksomhet, kan skolens rektor være daglig leder for barnehagen.*

*Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd.*

*Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.*

*Departementet gir nærmere forskrifter.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Forslaget tilsluttes med følgende kommentarer:**

Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk. I tillegg må daglig leder ha formell lederkompetanse (organisasjon- og ledelsesfaget).  
Ny barnehagelov må gi rom for hensiktsmessig organisering og ledelse av barnehagen tilpasset lokale forhold.

#### § 19. Barnehagens øvrige personale

##### Alternativ A

*Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.*

*Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.*

*Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.*

*Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.*

*Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.*

*Departementet gir utfyllende forskrifter om pedagogisk bemanning.*

*Dagens norm om pedagogtetthet videreføres i forskrift.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:  
Lovforslaget støttes ikke.**

##### Alternativ B

*Som alternativ A, men med en felles norm i forskriften på én førskolelærer per 10-14 barn som er til stede samtidig.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**

**Normen 1 førskolelærer pr. 10 – 14 barn som er tilstede på samme tid, vil gi mulighet for en mer fleksibel bruk av den pedagogiske bemanningen. Det gir mulighet for å ha høyere pedagogtetthet i 3- 5 årsgruppene. Videre vil det være i tråd med OECD-rapporten om høyere pedagogtetthet, og gi mulighet for å bruke pedagogene mer målrettet i forhold til læring og språkopplæring jfr. St. meld. nr. 30 (2003 – 2004) *Kultur for læring*. I 0-2 årsgruppene bør det tilstrebes en høy andel fagarbeidere.**

**Lovforslaget støttes med unntak av:**

**Minimumsnorm pr. førskolelærer må inn i lovteksten.**

**Pedagogisk personale i barnehagen må ha utdanning som førskolelærer eller annen pedagogisk utdanning med tillegg av videreutdanning i barnehagepedagogikk.**

##### Alternativ C

*Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.*

*Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.*

*Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.*

*Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.*

*Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.*

Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes ikke.**

Alternativ D

*Bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.*

*Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes ikke.**

*§ 20. Politiattest*

*Den som skal arbeide i barnehage må legge fram tilfredsstillende politiattest.*

*Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep mot barn.*

*Personer som er dømt for seksuelle overgrep mot barn, er utelukket fra arbeid i barnehager.*

*Kommunen kan kreve politiattest etter første ledd også for andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen.*

*Departementet gir utfyllende forskrifter til denne paragrafen.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes.**

*Kapittel VI. Forskjellige bestemmelser*

*§ 21. Saksbehandlingsregler for opptak i barnehagen  
(Lovforslag kommer senere)*

*§ 22. Taushetsplikt*

*For virksomheter etter denne lov, gjelder reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven §§ 13 til 13f tilsvarende.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes.**

*§ 23. Opplysningsplikt til sosialtjenesten*

*Barnehagepersonalet skal gi sosialtjenesten bistand i klientsaker. De skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, og de skal av eget tiltak gi sosialtjenesten opplysninger om slike forhold. Av eget tiltak kan opplysninger bare gis etter samtykke fra klienten, eller så langt opplysningene ellers kan gis uten hinder av taushetsplikt. Opplysninger skal normalt gis av daglig leder.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes.**

*§ 24. Opplysningsplikt til barneverntjenesten*

*Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.*

*Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi*

opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov om barneverntjenester § 4-10, § 4-11, § 4-12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige adferdsvansker, jf. samme lov § 4-24. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger. Opplysninger skal normalt gis av daglig leder.

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes.**

*§ 25. Helsekontroll av barn og personale*  
*Før et barn begynner i barnehage, skal det legges fram erklæring om barnets helse. Dersom barnet har møtt til de ordinære undersøkelser på helsestasjon, kan slik erklæring gis av barnets foresatte.*  
*Barnehagens personale har plikt til å gjennomgå adekvat tuberkulosekontroll.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes.**

*§ 26. Lovens anvendelse på Svalbard*  
*Departementet kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.*

**Kristiansand kommunes kommentarer:**  
**Forslaget tilsluttes.**

*Kapittel VII. Ikrafttredelse og endringer i andre lover*  
*§ 27. Ikrafttredelse. Endringer i andre lover*  
*1.*  
*Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer. Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i annen lov: Lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager oppheves.*

Nina Gjærum Reinhardt, 02.12.2004.